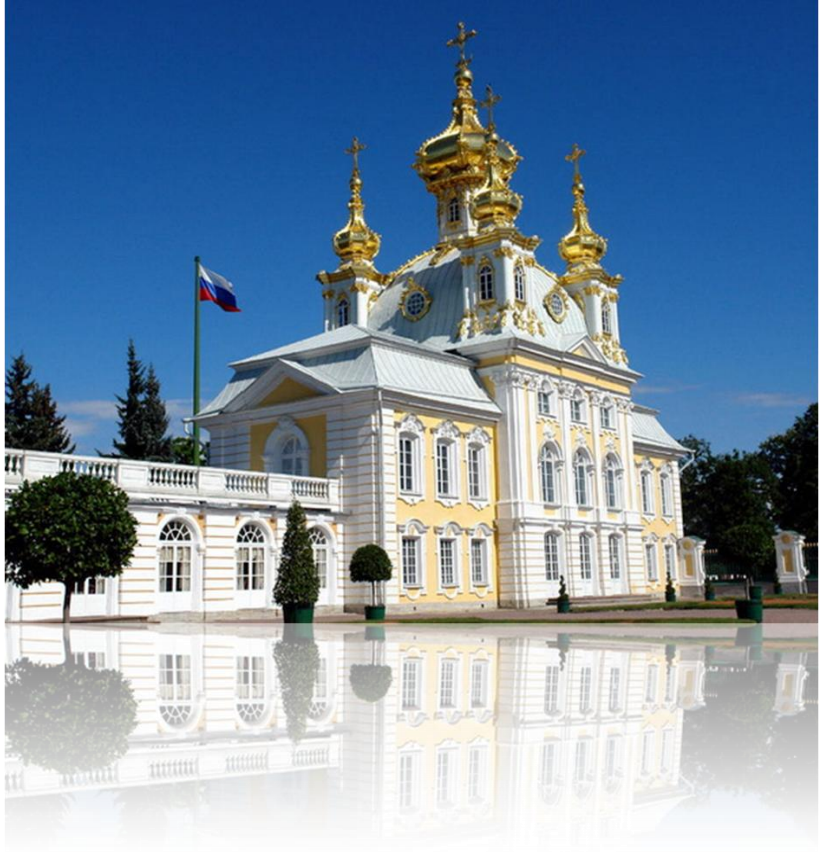

Vožnja po St. Petersburgu i posjet Peterhofu

Nedjelja, 1. kolovoza, 2010.

Jutro sviće rano. Sunčano je. Nakon doručka krećemo na razgled grada. Grad je osnovao Petar I (Veliki) 1703. godine izgradnjom utvrde sv. Petra i Pavla, na jednom od otoka u toku rijeke Neve. Car Petar Veliki učinio ga je prijestolnicom izgradivši carsku palaču. Grad se danas rasprostire na 42 otoka, ispresijecana sa 68 rječica i kanala. Najveća i najvažnija je rijeka Neva. Zbog svoje dubine (prosječno 10 m) odličan je plovni put. Na širem području grada nalazi se čak 700 mostova. Oni veći se noću dižu kako bi omogućili prolaz velikim brodovima. To je svojevrsan spektakl kojeg promatra velik broj znatiželjnika. I naša skupina se dogovara za takav noćni izlet (za 10 eura).

Naš hotel nije daleko od centra grada i Nevski prospekta, jedne od najvažnijih prometnica u samom središtu. Vožnjom po tom prospektu stižemo do Dvorskog mosta (nalazi se u blizini Zimskog dvorca), pa na drugu stranu na najveći otok, Vasiljevski otok. Stajemo na samom rubu otoka s kojeg se vidi kompleks utvrde i crkve sv. Petra i Pavla, preko jednog od rukavaca Neve. Kompleksom dominira pozlaćeni toranj crkve u kojoj su pokopani ruski carevi od Petra Velikog (Romanovi). Vozimo se uz zgrade Univerziteta koji ima 20 fakulteta i oko 30.000 studenata. I nije previše za tako veliki grad i njegovih pet milijuna stanovnika. Nedjelja je pa na cestama nema gužve, a nema niti studenata jer je završila akademska godina. Potom se vozimo prema brodu Aurora, koji je trajno ukotvljen ispred Pomorske akademije Nakimov. Brod je značajan u povijesti Rusije po početku Oktobarske revolucije 25. 10. 1917. Danas je to brod muzej. Ulazak je slobodan, a ima se što vidjeti. Na gornjoj palubi su još uvijek topovi, osim onih najvećih koji su davno skinuti i nikada vraćeni. U potpalublju je prikazana povijest ovog broda kao i zbivanja po kojima je poznat. Naša vodička, koja dobro govori hrvatski, izražava žaljenje što današnje generacije ne znaju gotovo ništa o ovom brodu.

Potom obilazimo crkvu Kristova uskrsnuća, izgrađenu krajem 19. stoljeća na mjestu gdje je ubijen car Aleksandar II (1.4.1881.). Ova memorijalna crkva izgrađena je u stilu starih pravoslavnih crkvi iz 16. i 17. st. Kupole su pozlaćene i sjaje na suncu, a zidovi su obloženi sakralnim keramičkim mozaikom. Na Nevski prospektu obilazimo Kazansku sabornu crkvu. Za vrijeme socijalizma bila je pretvorena u muzej ateizma i religije, a danas je katedralna crkva. U tijeku su vjenčanja. Inače, nekada je grad imao oko tisuću crkava. Za vrijeme sovjetske vlasti aktivno ih je bilo svega dvadesetak. Danas ih je obnovljeno gotovo 200.

Odlazimo u dvadesetak kilometara udaljeni Peterhof, ljetnu rezidenciju cara Petra I. Tijekom II. Svjetskog rata bila je gotovo uništena, a Nijemci su većinu namještaja odnijeli. Renovirana je polovica od četrdesetak soba. Većina soba uređena je u stilu ruskog baroka. Brojni ornamenti od lipe pokriveni su pozlatom. Vraćen je dio originalnog namještaja i slika umjetnika onog doba. Dvorac djeluje fascinantno, a još više oduševljavaju brojne fontane u donjem parku. Gornji park je izgrađen u tipično francuskom stilu. Car je ovim dvorcem i okolišem želio nadmašiti luksuz i ljepotu Versaja. Što se tiče fontana to mu je i uspjelo. Ovdje su četiri jedinstvene kaskade preko kojih se žuboreći slijeva voda. Uz to i 172 fontane na kojima su brojni pozlaćeni kipovi preko kojih se slijevaju mlazovi čiste vode. Voda se doprema originalnim sustavom iz

dvadesetak kilometara udaljenog izvora. Zbog razlike u visini i tlaka mlazovi vode su vrlo visoki. Dvorac i parkovi su na obali Finskog zaljeva, koji pripada Baltiku.

U večernjim satima šćemo od hotela do Nevski prospekta, središtem grada. To je lagana pola satna šetnja po ugodnom vremenu kojim nas ja danas podario ovaj prelijepi grad, nazvan još i Venecijom sjevera. Na ulicama je vrlo živo i u večernjim satima. Širokim ulicama jure automobili koji ukazuju na ekonomsku moć i društveni status njihovih vlasnika. Pokoji stari, derutni automobil zaostao iz doba socijalizma, domaće proizvodnje. Većina automobila je više srednje klase, svjetski poznatih proizvođača. Ali ima i onih najskupljih, kakovi se jedva mogu vidjeti na našim cestama. Dućani su uglavnom otvoreni do 22 sata, a neki neprekidno (stoga se zovu „24 časa“). U restoranima sjede gosti, dok mladi po ulicama i parkovima nose po nekoliko piva. Cijene artikala hrane i odječe više su nego li kod nas. Omjer eura i rublja je 1 : 39, a dolara i rublja 1 : 30. Sjećam se kad je tečaj bio 1 : 1, čime su sovjetske vlasti na umjetan način održavale tečaj nerealnim. Stoga se robna razmjena računala u tzv. klirinškim dolarima. Gledajući ove visoke cijene nije mi jasno kako ljudi ovdje žive s prosječnim primanjima od 600 dolara. Vjerojatno žive skromno, na rubu siromaštva.

Stanovnici St. Petersburga koriste dobro razgranatu mrežu javnog prijevoza. Gradom prolaze autobusi, trolejbusi, tramvaji i pet linija podzemne željeznice. Karta za metro je 22 rublja (4 kune), što je zapravo i za naše prilike jeftino. Premda su „bijeje noći“ protekle (traju od polovice svibnja do polovice srpnja) dan traje vrlo dugo. Još u 22 sata slikam bez blica, a kratka noć pada iza ponoći.

prof.dr.sc. Darko Ropac